

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.1.2017 r.
COM(2017) 14 final

2017/0007 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdawii

{SWD(2017) 12 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Ostatnie dwa lata to dla Republiki Mołdawii okres trudny zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym. W listopadzie 2014 r. wybuchł w tym państwie skandal związany z oszustwami bankowymi, który ujawnił istotne problemy w rządzeniu. Problemom tym towarzyszy brak stabilności politycznej – o czym świadczą między innymi trzykrotne tworzenie różnych składów rządu od wyborów w listopadzie 2014 r. oraz zmiana prezesa Narodowego Banku Mołdawii (NBM) – i protesty uliczne. Wspomniane wydarzenia doprowadziły także do spowolnienia wzrostu gospodarczego, zawieszenia wsparcia budżetowego ze strony międzynarodowych partnerów Mołdawii oraz pogorszenia sytuacji budżetowej i osłabienia bilansu płatniczego. Recesja gospodarcza lub słaba koniunktura w niektórych z państw będących głównymi partnerami handlowymi Mołdawii w regionie (w szczególności w Rosji, ale także na Białorusi i Ukrainie) oraz wydarzenia ograniczające eksport i przepływy przekazów pieniężnych nasiliły trudności gospodarcze. Skutki powyższego udało się częściowo zrekompensować dzięki zwiększonej wymianie handlowej z UE w wyniku wejścia w życie układu o stowarzyszeniu podpisanego w 2014 r., w którym przewiduje się utworzenie pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA).

W tym kontekście Mołdawia zwróciła się o wsparcie do Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). Po trudnych i przedłużających się negocjacjach, które odzwierciedlały panującą polityczną niestabilność, w lipcu 2016 r. odpowiednie organy osiągnęły wreszcie porozumienie z MFW w sprawie programu wsparcia bazującego na trzyletnim Rozszerzonym Mechanizmie Kredytowym i instrumencie rozszerzonego wsparcia finansowego (ECF/EFF). Porozumienie zatwierdziła Rada MFW w dniu 7 listopada 2016 r. Osiągnięcie porozumienia było możliwe dzięki nowej determinacji władz Mołdawii, w następstwie powołania nowego rządu premiera Paveła Filipa w styczniu 2016 r. oraz nowego prezesa banku centralnego w marcu 2016 r., do rozwiązywania problemów w rządzeniu sektorem finansowym oraz w zarządzaniu finansami publicznymi. Dostęp w ramach porozumienia finansowego uzgodnionego z MFW stanowiłby 75 % kwoty udziałowej Mołdawii w MFW (129,4 mln specjalnych praw ciągnięcia (SDR) lub około 161 mln EUR). Celem ECF/EFF jest sprawne wprowadzenie ulepszeń w rządzeniu sektorem finansowym oraz w nadzorze nad nim, wzmocnienie polityk zapewniających stabilność makroekonomiczną i finansową oraz wspieranie trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Należy zauważyć, że w następstwie konkluzji Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 15 lutego 2016 r. UE i władze Mołdawii uzgodniły plan działania dotyczący priorytetowych reform, który ma służyć ponownemu wprowadzeniu w życie najważniejszych reform strukturalnych. Termin ustalono na dzień 31 lipca 2016 r. Osiągnięto wyraźne postępy w realizacji tego planu działania, jednak nadal nie rozwiązano wszystkich kwestii problematycznych dla UE, przedstawionych w konkluzjach Rady z lutego.

Rząd Mołdawii zwrócił się ponadto o pomoc makrofinansową z Unii Europejskiej w sierpniu 2015 r., a w marcu 2016 r. ponowił swój wniosek¹. W odpowiedzi na ten wniosek oraz w kontekście wydarzeń, które miały miejsce w polityce i gospodarce od 2014 r., Komisja Europejska przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek dotyczący decyzji w

¹ Pismo premiera Valeriu Streleță do komisarza Pierre’a Moscoviciego z dnia 20 sierpnia 2015 r. oraz pismo premiera Paveła Filipa do wiceprzewodniczącego Valdisa Dombrovskisa z dnia 25 marca 2016 r.

sprawie udzielenia Republice Mołdawii pomocy makrofinansowej w wysokości do 100 mln EUR. Z tej kwoty 60 mln EUR zostałyby udostępnione w formie pożyczek, a 40 mln EUR – w formie dotacji. Proponowana kwota jest uzasadniona w świetle zaktualizowanej oceny potrzeb tego państwa w zakresie finansowania zewnętrznego, rozmiarów programu MFW, kwestii związanych z podziałem obciążenia oraz pola manewru w ramach budżetu UE.

Proponowana pomoc makrofinansowa ze strony UE pomogłaby Mołdawii zaspokoić resztę potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego w latach 2016–2018, szacowanych na 442 mln USD (402 mln EUR), w związku z nowym programem MFW. Przedmiotowa operacja pomocy finansowej ograniczyłaby także zagrożenia dla gospodarki w perspektywie krótkookresowej w kategoriach budżetowych i bilansu płatniczego. Zostałaby opracowana i wprowadzona w życie w koordynacji z programami dostosowań i reform, które są uzgadniane przez Mołdawię z MFW i Bankiem Światowym, a także z reformami uzgodnionymi w ramach operacji wsparcia budżetowego UE oraz z układem dotyczącym DCFTA.

Oczekuje się, że realizacja proponowanej operacji będzie przebiegać równolegle do wznowienia wypłat w ramach wsparcia budżetowego finansowanego z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI). Wypłaty te zostały wstrzymane na początku 2015 r. ze względu na trudności związane z rządzeniem i brak wiarygodnej strategii polityki makroekonomicznej.

Zgodnie z dokumentem roboczym służb Komisji towarzyszącym niniejszemu wnioskowi Komisja uważa – opierając się również na ocenie sytuacji politycznej dokonanej przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych – że spełniono polityczne i ekonomiczne warunki wstępne proponowanej operacji pomocy makrofinansowej.

- **Kontekst ogólny**

Perspektywy makroekonomiczne dla Mołdawii pozostają niepewne, lecz niedawne środki dostosowawcze w połączeniu z perspektywą wznowienia wsparcia ze strony zagranicznych darczyńców przyczyniły się do częściowego przywrócenia stabilności w tym kraju.

Wskutek wyraźnego *spowolnienia wzrostu gospodarczego* w 2014 r. Mołdawia weszła w ubiegłym roku w fazę recesji, a jej PKB zmniejszył się w 2015 r. o 0,5 % z uwagi na: a) niekorzystne warunki pogodowe, które spowodowały spadek produkcji rolnej o 13,4 %; b) coraz szybciej postępujące zmniejszenie przepływów przekazów pieniężnych i niekorzystne wyniki w eksporcie, odzwierciedlające recesję gospodarczą lub słabą koniunkturę w niektórych z państw będących głównymi partnerami handlowymi Mołdawii, w szczególności na Białorusi, w Rosji i na Ukrainie; c) słabą ekspansję akcji kredytowej w kraju w wyniku trudności w systemie bankowym i zacieśnienia polityki pieniężnej; i d) ograniczenia budżetowe wynikające częściowo z zawieszenia wsparcia ze strony międzynarodowych darczyńców, ale także ze zmniejszenia dochodów podatkowych wywołanego recesją, co w znacznym stopniu wpłynęło między innymi na program inwestycji publicznych na 2015 r. Po korekcie w 2015 r. oczekuje się raczej powolnego ożywienia gospodarki Mołdawii w 2016 r. i w kolejnych latach. W 2016 r. PKB ma wzrosnąć o około 2 %. Wzrost gospodarczy w 2016 r. będzie nadal ograniczony przez cięcia w budżecie i rygorystyczne warunki udzielania kredytów, a także przez niskie przepływy przekazów pieniężnych i wyższe lokalne ceny energii, które z kolei będą ograniczać spożycie prywatne. W międzyczasie zmiana ukierunkowania na rynki UE będzie wymagać czasu i inwestycji.

Inflacja cen konsumpcyjnych po szybkim wzroście z 4,7 % w grudniu 2014 r. do 13,5 % w grudniu 2015 r. (w ujęciu rok do roku) odnotowuje tendencję spadkową – we wrześniu 2016 r. osiągnęła poziom 3,0 %. MFW przewiduje średnią roczną inflację na poziomie 6,9 % w 2016 r. i 4,9 % w 2017 r.

Ze względu na niższe dochody budżetowe będące wynikiem słabszej koniunktury oraz wstrzymania wsparcia budżetowego ze strony darczyńców rząd Mołdawii zмага się z *poważną presją fiskalną*. Czynniki te wpłynęły na wzrost deficytu budżetowego z 1,9 % PKB w 2014 r. do 2,3 % PKB w 2015 r. Zgodnie z programem uzgodnionym z MFW rząd przyjął zmieniony budżet na 2016 r., w którym przewidziano konieczne środki dostosowawcze zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów w celu osiągnięcia docelowego deficytu na poziomie 3,2 % PKB. Prezydent podpisał ten budżet w dniu 4 października 2016 r.

Oszczędności, których dokonano dzięki środkom zastosowanym po stronie dochodów i wydatków, wyniosły ogółem w 2016 r. 2,2 mld MDL lub 1,7 % PKB. Objęły one środki służące kontrolowaniu kosztów wynagrodzeń (również poprzez usunięcie wolnych stanowisk) oraz różne środki mające usprawnić pobór podatków, zreformować administrację podatkową oraz ograniczyć zbyt liczne zwolnienia podatkowe.

Odsetek *dlugu brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych względem PKB* zwiększył się z 36 % pod koniec 2014 r. do 45 % pod koniec 2015 r. Powyższe szacunki uwzględniają pożyczki awaryjne objęte gwarancjami państwowymi udzielone przez Narodowy Bank Mołdawii trzem bankom w stanie likwidacji. Zeszłoroczny wzrost długu publicznego był spowodowany przede wszystkim zadłużeniem krajowym. Publiczne zadłużenie zagraniczne wzrosło w mniejszym stopniu (z 18 % PKB w 2014 r. do 21 % PKB na koniec 2015 r.), a wzrost ten wynikał głównie z deprecjacji mołdawskiej waluty – leja. Zadłużenie zagraniczne ma w większości formę średnio- i długoterminowego zadłużenia wobec wielostronnych i dwustronnych wierzycieli na warunkach preferencyjnych.

W 2015 r. **deficyt obrotów bieżących** zmalał do 293 mln EUR (o 40 % w ujęciu rok do roku) ze względu na znaczny spadek cen importowanej energii i słaby popyt krajowy, który spowodował spadek wielkości przywozu. W ujęciu procentowym względem PKB deficyt obrotów bieżących zmniejszył się jednak z 6,7 % w 2014 r. do 5,0 % w 2015 r. z uwagi na spadek PKB wyrażony w dolarach w 2015 r. (będący odzwierciedleniem zarówno zmniejszenia realnego PKB, jak i deprecjacji mołdawskiego leja).

Niestabilna sytuacja gospodarcza i polityczna w Mołdawii nie wpłynęła jednak na **napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych** (BIZ) w 2015 r. W 2015 r. napływ BIZ osiągnął poziom 165 mln USD w porównaniu z 158 mln USD w roku 2014. Istotną rolę w przyciąganiu bezpośrednich inwestycji zagranicznych odegrały mołdawskie wolne strefy ekonomiczne.

W wyniku kryzysu w sektorze finansowym rezerwy międzynarodowe w okresie od września 2014 r. do lutego 2015 r. zmniejszyły się o 35 % do poziomu 1,7 mld USD lub do poziomu równowartości 4,3 miesięcy przywozu. Dokładniej rzecz ujmując, w tym okresie Narodowy Bank Mołdawii sprzedał swoje *rezerwy walutowe* o łącznej wartości 700 mln USD w ramach specjalnych sprzedaży trzem kontrolowanym przez państwo bankom w stanie likwidacji oraz na rynku walutowym. To zmniejszenie częściowo odzwierciedlało wzrost poziomu dolaryzacji oszczędności, gdy słabło zaufanie do leja. W wyniku ustabilizowania się i poprawy sytuacji na rynku walutowym bank centralny zgromadził do września 2016 r. 2,1 mld USD w rezerwach walutowych, co stanowi równowartość około 5,1 miesięcy prognozowanego przywozu.

Po kilku latach impasu w przeprowadzaniu reform w ciągu ostatnich sześciu miesięcy osiągnięto wyraźne postępy dzięki *wdrożeniu programu reform strukturalnych*, w tym zrealizowano reformy będące częścią planu działania dotyczącego priorytetowych reform, uzgodnionego z UE w lutym 2016 r. W niektórych obszarach, takich jak reforma administracji publicznej, mianowanie przewodniczącego Narodowej Komisji ds. Rynków Finansowych, a także działania w kierunku liberalizacji sektora energii elektrycznej i gazu,

doszło jednak do opóźnień w przyjmowaniu środków. UE była w coraz większym stopniu zaangażowana w zapewnianie Mołdawii doradztwa technicznego i doradztwa w zakresie polityki w obrębie reform strukturalnych poprzez finansowanie zespołu 25 tzw. *doradców wysokiego szczebla*, którzy współpracują z funkcjonariuszami publicznymi wysokiego szczebla w różnych instytucjach. Do wspomnianych funkcjonariuszy publicznych należą premier, minister finansów i prezes Narodowego Banku Mołdawii. To bezprecedensowe działanie dotyka tak ważnych obszarów reform, jak reforma sektora finansowego, zarządzanie finansami publicznymi, kontrola zewnętrzna i stworzenie DCFTA.

Prognozy MFW z listopada 2016 r. wskazują ponadto na znaczne *potrzeby w zakresie bilansu płatniczego* na okres 2016–2018, przy czym całkowitą lukę w zakresie finansowania zewnętrznego szacuje się na 469 mln USD (184 mld USD w 2016 r., 186 mln USD i 99 mln USD w 2018 r.). Tę lukę w zakresie finansowania zewnętrznego można zasadniczo przypisać trzem czynnikom: deficytowi obrotów bieżących na względnie wysokim poziomie, potrzebie zgromadzenia rezerw walutowych oraz dużym przewidywanym potrzebom w zakresie amortyzacji długu. Proponowana nowa operacja pomocy makrofinansowej w wysokości 100 mln EUR pokryłaby 24,9 % szacowanych, pozostających do pokrycia potrzeb finansowych (po odliczeniu, w kwocie netto, finansowania z MFW i spodziewanej wypłaty pożyczek z Banku Światowego uzależnionych od wdrażania określonej polityki).

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wnioszek**

Wcześniejsza decyzja nr 938/2010/UE w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdawii w wysokości 90 mln EUR w formie dotacji została przyjęta przez Parlament Europejski i Radę w dniu 20 października 2010 r.². Pomoc ta została wypłacona w całości w latach 2010–2012.

- **Spójność z pozostałymi obszarami i celami polityki Unii**

Unia Europejska i Republika Mołdawii wypracowały na przestrzeni lat bliskie relacje polityczne i gospodarcze. Doprowadziło to do zawarcia układu o stowarzyszeniu, obejmującego DCFTA, który podpisano w dniu 27 czerwca 2014 r. i który w pełni wszedł w życie dnia 1 lipca 2016 r. Układ o stowarzyszeniu zastąpił wcześniejszą umowę o partnerstwie i współpracy i umożliwi polityczne stowarzyszenie i integrację gospodarczą Mołdawii z UE. W programie stowarzyszeniowym – zatwierdzonym w 2014 r. – stworzono listę priorytetów w ramach wspólnych działań w okresie 2014–2016 w oparciu o strukturę układu o stowarzyszeniu. Program ten podlega obecnie przeglądowi w celu przedstawienia zaktualizowanej wersji na lata 2017–2019. W jednolitych ramach wsparcia na lata 2014–2017 określono priorytetowe sektory współpracy UE i Mołdawii w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Rozpoczęto również prace nad przygotowaniem nowych jednolitych ram wsparcia na lata 2017–2020.

Więzi gospodarcze Mołdawii z UE także są dobrze rozwinięte. W 2015 r. UE była największym partnerem handlowym Mołdawii, a jej udział w wymianie handlowej tego państwa wyniósł 53 % i był wyraźnie większy od udziału Rosji (13 %). W 2016 r. poziom tego udziału dodatkowo wzrósł i wyniósł 62 %.

Kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa kwalifikują się do pomocy makrofinansowej. Unijna pomoc makrofinansowa stanowiłaby uzupełnienie dotacji udostępnianych w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i innych programów UE, a w szczególności warunków przewidzianych w ramach pakietów wsparcia budżetowego wdrażanych przez UE.

² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 938/2010/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdowy (Dz.U. L 277 z 21.10.2010, s. 1).

Wspierając przyjęcie przez władze Mołdawii odpowiednich ram na potrzeby polityki makroekonomicznej i reform strukturalnych, pomoc makrofinansowa Unii zwiększyłaby wartość dodaną i skuteczność całej interwencji finansowej UE, w tym za pośrednictwem innych instrumentów finansowych.

Pomimo że w kwestiach przestrzegania praw człowieka, rządzenia i praworządności Mołdawia nadal boryka się z problemami, władze tego kraju ponownie wykazują zaangażowanie na rzecz sprostania wyzwaniom związanym z rządzeniem w tym kraju i zaangażowanie na rzecz kontynuowania koniecznych reform politycznych. Przeprowadzenie kluczowych reform jest jednak niezbędne, by móc z powodzeniem wdrażać pomoc makrofinansową, i będzie ściśle monitorowane.

W tym kontekście uznaje się, że Mołdawia spełnia polityczne warunki wstępne przyznania pomocy makrofinansowej na rzecz państw trzecich, w szczególności pod względem poszanowania demokracji, praw człowieka i praworządności, oraz że stanowi jedno z państw, z którymi UE utrzymuje bliskie stosunki polityczne i gospodarcze. Szczegółową ocenę spełniania tych kryteriów politycznych przyznania pomocy makrofinansowej, sporządzoną przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, załączono do dokumentu roboczego służb Komisji, który towarzyszy wnioskowi.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Krótki opis proponowanych działań

Rozważana operacja pomocy makrofinansowej opiewałaby na kwotę maksymalnie 100 mln EUR. Komisja proponuje, by pomocy udzielono w formie pożyczki średnioterminowej w wysokości maksymalnie 60 mln EUR oraz w formie dotacji w kwocie maksymalnie 40 mln EUR. Przedmiotowa pomoc przyczyni się do pokrycia pozostałych do zaspokojenia potrzeb Mołdawii w zakresie finansowania zewnętrznego w latach 2016–2018, ustalonych przez Komisję w oparciu o szacunki MFW.

Biorąc pod uwagę proponowaną wielkość operacji, Komisja rozważa uruchomienie pomocy w trzech ratach. Pierwsze dwie raty, z których każda obejmuje dotację w wysokości 10 mln EUR oraz pożyczkę w wysokości 20 mln EUR, zostałyby wypłacone w 2017 r.; trzecia rata, składająca się z dotacji w wysokości 20 mln EUR oraz pożyczki w wysokości 20 mln EUR, zostałaby wypłacona w pierwszej połowie 2018 r. Pomocą będzie zarządzać Komisja. W odniesieniu do pomocy zastosowanie mają szczegółowe przepisy dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodne z rozporządzeniem finansowym.

Wypłaty środków w ramach pomocy makrofinansowej będą mieć miejsce tylko jeśli spełnione zostaną surowe kryteria. Otrzymanie każdej transzy środków, również pierwszej, będzie uzależnione od odpowiednich postępów w realizacji zarówno programu MFW, jak i od spełnienia warunków właściwych dla odnośnych obszarów polityki uzgodnionych z UE w protokole ustaleń załączonym do niniejszej operacji. Wspomniane warunki dotyczące polityki powinny odnosić się do niektórych z podstawowych słabości gospodarki i systemu zarządzania gospodarką Mołdawii, które zostały zidentyfikowane na przestrzeni lat. Potencjalne obszary ustanawiania warunków mogłyby obejmować reformy zmierzające do wzmocnienia rządu sektorem finansowym, zarządzania finansami publicznymi, reformę sektora energii oraz towarzyszące im środki służące wzmocnieniu siatki bezpieczeństwa socjalnego, poprawie klimatu dla inwestycji i wspieraniu wdrażania układu dotyczącego DCFTA.

Decyzja o wypłacie proponowanej pomocy w postaci dotacji i pożyczek jest uzasadniona stopniem rozwoju Mołdawii (mierzonym poziomem dochodu na mieszkańca w tym kraju) i wskaźnikami zadłużenia. Jest również zgodna z działaniami Banku Światowego i MFW na rzecz Mołdawii. Mołdawia kwalifikuje się bowiem do otrzymania finansowania na zasadach preferencyjnych zarówno z funduszu powierniczego wspierającego ograniczanie ubóstwa i wzrost gospodarczy MFW, jak i Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju Banku Światowego (IDA).

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 212 TFUE.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewylącznych)**

Wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości, gdyż cel przywrócenia krótkoterminowej stabilności makroekonomicznej w Republice Mołdawii nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii Europejskiej. Głównymi tego przyczynami są ograniczenia budżetowe na szczeblu krajowym oraz konieczność ścisłej koordynacji między darczyńcami celem zmaksymalizowania zakresu i skuteczności pomocy.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności: ogranicza się on do minimum koniecznego do osiągnięcia celu krótkoterminowej stabilności makroekonomicznej i nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Zgodnie z ustaleniami Komisji w oparciu o szacunki MFW w kontekście instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego kwota proponowanej nowej pomocy makrofinansowej odpowiada 24,9 % szacowanych pozostających do pokrycia potrzeb finansowych w latach 2016–2018. Jest to zgodne ze standardowymi praktykami dotyczącymi podziału obciążeń w ramach operacji pomocy makrofinansowej, przy uwzględnieniu pomocy na rzecz Mołdawii zadeklarowanej przez innych darczyńców dwustronnych i wielostronnych.

- **Wybór instrumentu**

Finansowanie typu *project finance* lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim ani wystarczającym narzędziem realizacji zakładanych celów makroekonomicznych. Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polega na złagodzeniu ograniczeń w zakresie finansowania zewnętrznego oraz wsparciu budowy stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do osiągnięcia trwałej równowagi płatniczej i zrównoważenia budżetu oraz właściwych warunków ramowych dla reform strukturalnych. Poprzez pomoc w ustanowieniu właściwych ogólnych ram polityki pomoc makrofinansowa może zwiększyć skuteczność działań finansowanych w Mołdawii w ramach innych, bardziej ukierunkowanych instrumentów finansowych UE.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Pomoc makrofinansowa stanowi integralną część międzynarodowego wsparcia na rzecz stabilizacji gospodarczej Republiki Mołdawii. Przygotowując niniejszy wniosek w sprawie pomocy makrofinansowej, służby Komisji kontaktowały się z MFW i Bankiem Światowym, które wprowadziły już duże programy finansowania i przygotowują nowe programy. Dnia 20 września 2016 r. Komisja zasięgnęła opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i uzyskała

poparcie dla projektu wniosku. Komisja utrzymywała również regularne kontakty z władzami Mołdawii.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Zgodnie z wymogami rozporządzenia finansowego służby Komisji przeprowadziły ocenę operacyjną obiegu środków finansowych i procedur administracyjnych w Mołdawii w celu zapewnienia, że obowiązujące procedury zarządzania pomocą, w tym pomocą makrofinansową, zapewniają odpowiednie gwarancje. Sprawozdanie końcowe z oceny operacyjnej przygotowała w lutym 2016 r. firma konsultingowa. W sprawozdaniu tym stwierdzono, że aktualnie obieg środków finansowych i procedur administracyjnych jest zasadniczo odpowiedni do celów zarządzania nową operacją pomocy makrofinansowej, chociaż nadal występują w nim istotne niedociągnięcia. Rozwój sytuacji w tym obszarze będzie w dalszym ciągu uważnie monitorowany, także dzięki regularnym sprawozdaniom z postępów w realizacji reform w zarządzaniu finansami publicznymi przedstawianym przez delegaturę Unii w Kiszyniowie.

- **Ocena skutków**

Unijna pomoc makrofinansowa jest nadzwyczajnym instrumentem stosowanym w sytuacjach wyjątkowych, aby zaradzić poważnym trudnościom w zrównoważeniu bilansu płatniczego w państwach trzecich. W związku z tym wniosek o udzielenie pomocy makrofinansowej jest zwolniony z wymogu przeprowadzenia oceny skutków zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa (SWD(2015) 111 final), jako że należy szybko podjąć działania w sytuacji kryzysowej, która wymaga szybkiej reakcji.

W szerszym kontekście w swoich wnioskach dotyczących pomocy makrofinansowej Komisja wykorzystuje wyniki ocen *ex post* wcześniejszych operacji przeprowadzonych w sąsiedztwie UE. Nowa pomoc makrofinansowa i powiązany z nią program dostosowań i reform gospodarczych przyczynią się do częściowego zaspokojenia krótkoterminowych potrzeb finansowych Mołdawii, wspierając jednocześnie realizację działań politycznych służących poprawie średnioterminowej sytuacji bilansu płatniczego i finansów publicznych oraz wzmocnieniu trwałego wzrostu gospodarczego i uzupełniając w ten sposób program, który ma zostać uzgodniony z MFW. Wspomniane warunki dotyczące polityki powinny odnosić się do niektórych z podstawowych słabości gospodarki i systemu zarządzania gospodarką Mołdawii, które zostały zidentyfikowane na przestrzeni lat. Potencjalne obszary ustanawiania warunków mogłyby zasadniczo obejmować reformy zmierzające do wzmocnienia rządu sektorem finansowym, zarządzania finansami publicznymi, reformę sektora energii oraz towarzyszące im środki służące wzmocnieniu siatki bezpieczeństwa socjalnego, poprawie klimatu dla inwestycji i wspieraniu wdrażania układu dotyczącego DCFTA.

4. WPLYW NA BUDŻET

Planowana pomoc zostałaby udzielona w formie pożyczki i dotacji. Pożyczka zostałaby sfinansowana poprzez operację zaciągnięcia pożyczki, którą Komisja przeprowadzi w imieniu UE. Wpływ pomocy w formie pożyczki na budżet będzie odpowiadał kwocie zasilenia unijnego Funduszu Gwarancyjnego dla działań zewnętrznych, według stawki 9 % wypłaconych kwot, z linii budżetowej 01 03 06 („Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego”). Zakładając, że pierwsze dwie wypłaty pożyczki (w kwocie 20 mln EUR każda) zostaną zrealizowane w 2017 r., a trzecia (w kwocie 20 mln EUR) – w 2018 r., zgodnie z zasadami regulującymi mechanizm Funduszu Gwarancyjnego zasilenie funduszu w kwotach

odpowiednio 3,6 mln EUR i 1,8 mln EUR będzie następować z budżetów na lata 2019–2020³. Część pomocy w formie dotacji (10 mln EUR każda w przypadku pierwszych dwóch transzy i 20 mln EUR w przypadku trzeciej transzy) zostałaby sfinansowana ze środków na zobowiązania w budżecie na 2017 i 2018 r., w ramach linii budżetowej 01 03 02 („Pomoc makrofinansowa”), a płatności nastąpiłyby w 2017 i 2018 r. Na podstawie aktualnych prognoz dotyczących wykorzystania linii budżetowych 01 03 02 i 01 03 06 Komisja ocenia, że wpływ tej operacji na budżet jest akceptowalny.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia

Wniosek zawiera klauzulę wygaśnięcia. Proponowana pomoc makrofinansowa zostałaby udostępniona na okres dwóch i pół roku, rozpoczynający się pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń.

³ Fundusz Gwarancyjny musi zostać zasilony według stawki 9 % wypłaconych kwot dwa lata po dacie ich wypłacenia.

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdawii**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej⁴,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁵,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Relacje między Unią Europejską („Unia”) a Republiką Mołdawii („Mołdawia”) w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) i Partnerstwa Wschodniego stale się rozwijają. Mołdawia przystąpiła do Partnerstwa Wschodniego w 2009 r., po czym rozpoczęto negocjacje w sprawie układu o stowarzyszeniu między UE a Mołdawią. Przedmiotowy układ, obejmujący stopniowe wdrażanie pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA), został podpisany w czerwcu 2014 r. i wszedł w życie w dniu 1 lipca 2016 r.
- (2) Gospodarka Mołdawii wyraźnie ucierpiała wskutek braku stabilności politycznej w okresie pomiędzy wyborami w listopadzie 2014 r. i w styczniu 2016 r., a także w wyniku skandalu związanego z oszustwami bankowymi, słabej koniunktury w regionie i zakazów importu nakładanych przez Rosję. Sytuacja ta przyczyniła się do wystąpienia recesji, rosnącego deficytu handlowego i znaczącego spadku rezerw walutowych w zeszłym roku.
- (3) Po wyborze nowego rządu na początku 2016 r. i mianowaniu nowego prezesa banku centralnego władze Mołdawii ponownie wykazały zaangażowanie na rzecz kontynuowania koniecznych reform politycznych i sprostania wyzwaniom związanym z rządzeniem sektorem finansowym i z zarządzaniem finansami publicznymi.
- (4) W ramach wspierania nowej ścieżki reform UE i Mołdawia uzgodniły plan działania dotyczący priorytetowych reform w następstwie konkluzji Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 15 lutego 2016 r. Mołdawia osiągnęła wyraźne postępy w realizacji tego planu działania.
- (5) W kontekście przemian politycznych i problemów gospodarczych w lipcu 2016 r. władze Mołdawii i Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) osiągnęli porozumienie bazujące na trzyletnim Rozszerzonym Mechanizmie Kredytowym i instrumencie rozszerzonego wsparcia finansowego (ECF/EFF) w kwocie 178,7 mln USD. Porozumienie to zatwierdziła Rada MFW w dniu 7 listopada 2016 r. Oczekuje się, że w ramach tego programu MFW władze Mołdawii sprawnie dokonają ulepszeń w rządzeniu sektorem finansowym oraz w nadzorze nad nim, wzmocnią polityki zapewniające stabilność makroekonomiczną i

⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁵ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... r. i decyzja Rady z dnia ... r.

finansową oraz będą wspierać trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu.

- (6) W związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą i prognozami gospodarczymi Mołdawia wystąpiła o dodatkową pomoc makrofinansową z Unii w sierpniu 2015 r. i ponowiła swój wniosek w marcu 2016 r.
- (7) Indykatorywna alokacja środków Unii na rzecz Mołdawii w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI) wynosi 610–746 mln EUR i obejmuje wsparcie budżetowe oraz pomoc techniczną. Wyплаты w ramach wsparcia budżetowego z Unii zostały jednak zawieszane na początku 2015 r., a ich wznowienie uzależniono od zatwierdzenia nowego programu MFW oraz spełnienia wszystkich warunków wsparcia budżetowego.
- (8) Jako że Mołdawia jest objęta europejską polityką sąsiedztwa, należy ją uznać za państwo kwalifikujące się do otrzymania pomocy makrofinansowej z Unii.
- (9) Pomoc makrofinansowa Unii powinna stanowić instrument finansowy stosowany w sytuacjach wyjątkowych, mający formę niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego, służący zaspokojeniu pilnych potrzeb beneficjenta w zakresie finansowania zewnętrznego; pomoc ta powinna także stanowić podstawę realizacji programu dotyczącego polityki obejmującego solidne środki dostosowawcze i środki w zakresie reformy strukturalnej, które mają poprawić pozycję bilansu płatniczego w perspektywie krótkoterminowej.
- (10) Biorąc pod uwagę fakt, że w bilansie płatniczym Mołdawii utrzymuje się znaczna pozostająca do pokrycia luka w finansowaniu zewnętrznym, przekraczająca zasoby udostępnione przez MFW i inne instytucje wielostronne, unijną pomoc makrofinansową, która ma zostać przyznana Mołdawii, w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach uznaje się za właściwą odpowiedź na wniosek tego państwa o wsparcie stabilizacji gospodarczej, w powiązaniu z programem MFW. Pomoc makrofinansowa Unii stanowiłaby wsparcie dla stabilizacji gospodarczej tego państwa oraz dla programu reform strukturalnych Mołdawii, ponieważ uzupełniałaby środki udostępnione w ramach porozumienia finansowego z MFW.
- (11) Celem unijnej pomocy makrofinansowej powinno być wspieranie przywrócenia w Mołdawii trwałego finansowania zewnętrznego, a tym samym wsparcie jej rozwoju gospodarczego i społecznego.
- (12) Oczekuje się, że unijna pomoc makrofinansowa będzie funkcjonować równolegle do realizacji wypłat w ramach operacji wsparcia budżetowego z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.
- (13) Ustalenie kwoty pomocy makrofinansowej Unii opiera się na kompleksowej ocenie ilościowej pozostających do zaspokojenia potrzeb Mołdawii w zakresie finansowania zewnętrznego i uwzględnia zdolność tego państwa do finansowania się z własnych zasobów, w szczególności z rezerw międzynarodowych, którymi Mołdawia dysponuje. Unijna pomoc makrofinansowa powinna uzupełniać programy i środki udostępniane przez MFW i Bank Światowy. Przy ustalaniu kwoty udzielanej pomocy uwzględnia się również spodziewane wkłady finansowe ze strony darczyńców wielostronnych oraz potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążenia między Unią a innymi darczyńcami, a także środki uruchomione wcześniej w Mołdawii w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii.
- (14) Uwzględniając pozostające do zaspokojenia potrzeby Mołdawii w zakresie finansowania zewnętrznego, poziom rozwoju gospodarczego tego państwa mierzony za pomocą wskaźnika dochodu na jednego mieszkańca oraz wskaźnika ubóstwa, zdolność finansowania

się Mołdawii za pomocą własnych zasobów, w szczególności z rezerw walutowych, którymi państwo to dysponuje, a także ocenę jej zdolności do spłaty w oparciu o analizę zdolności obsługi zadłużenia, część środków pomocowych powinna zostać udostępniona w formie dotacji.

- (15) Komisja powinna zapewnić zgodność prawną i merytoryczną unijnej pomocy makrofinansowej z głównymi zasadami, celami i środkami podejmowanymi w różnych obszarach działań zewnętrznych oraz z innymi stosownymi politykami Unii.
- (16) Pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać jej politykę zewnętrzną wobec Mołdawii. Służby Komisji i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny ściśle współpracować przez cały okres udzielania pomocy makrofinansowej w celu koordynowania zewnętrznej polityki Unii i zapewnienia spójności tej polityki.
- (17) Pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać zaangażowanie Mołdawii w przestrzeganie wartości podzielanych przez to państwo i Unię, w tym demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i ograniczania ubóstwa, a także jej zaangażowanie w przestrzeganie zasad otwartego, opartego na zasadach i uczciwego handlu.
- (18) Warunkiem wstępnym przyznania pomocy makrofinansowej Unii powinno być respektowanie przez Mołdawię skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka. Ponadto cele szczegółowe pomocy makrofinansowej Unii powinny polegać na zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi, usprawnieniu rządzenia sektorem finansowym w Mołdawii i nadzoru nad nim oraz na wspieraniu reform strukturalnych przyczyniających się do trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, tworzenia miejsc pracy i konsolidacji budżetowej. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny regularnie monitorować zarówno spełnienie warunków wstępnych, jak i realizację tych celów.
- (19) Aby zapewnić skuteczną ochronę interesów finansowych Unii związanych z pomocą makrofinansową Unii, Mołdawia powinna wprowadzić stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Należy również zapewnić kontrole przeprowadzane przez Komisję i kontrole przeprowadzane przez Trybunał Obrachunkowy.
- (20) Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej nie narusza uprawnień Parlamentu Europejskiego i Rady (jako władzy budżetowej).
- (21) Kwoty pomocy makrofinansowej udzielanej w formie dotacji oraz kwoty przeznaczone na pomoc makrofinansową w formie pożyczek powinny odpowiadać środkom budżetowym przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.
- (22) Unijną pomocą makrofinansową powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna regularnie informować wspomniane instytucje o rozwoju sytuacji w związku z pomocą i udostępniać im odpowiednie dokumenty.

- (23) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁶.
- (24) Unijna pomoc makrofinansowa powinna podlegać warunkom dotyczącym polityki gospodarczej, które mają zostać określone w protokole ustaleń. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania i ze względu na skuteczność Komisja powinna być uprawniona do negocjowania takich warunków z władzami Mołdawii pod nadzorem komitetu przedstawicieli państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Na mocy tego rozporządzenia procedura doradcza powinna, co do zasady, mieć zastosowanie we wszystkich przypadkach innych niż te określone we wspomnianym rozporządzeniu. Mając na uwadze potencjalnie duży wpływ pomocy w kwocie większej niż 90 mln EUR, w odniesieniu do takich operacji należy stosować procedurę sprawdzającą. Mając na uwadze kwotę pomocy makrofinansowej Unii dla Mołdawii, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń oraz do każdego zmniejszenia, zawieszenia lub anulowania pomocy powinna mieć zastosowanie procedura sprawdzająca,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępnia Mołdawii pomoc makrofinansową w maksymalnej kwocie 100 mln EUR („unijna pomoc makrofinansowa”) w celu wsparcia stabilizacji gospodarczej i programu znaczących reform w Mołdawii. Z tej maksymalnej kwoty nie więcej niż 60 mln EUR udostępnia się w formie pożyczek i nie więcej niż 40 mln EUR udostępnia się w formie dotacji. Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej następuje pod warunkiem zatwierdzenia przez Parlament Europejski i Radę budżetu Unii na odnośny rok. Pomoc przyczynia się do realizacji potrzeb Mołdawii w zakresie bilansu płatniczego określonych w programie MFW.
2. Aby sfinansować pożyczkę stanowiącą część unijnej pomocy makrofinansowej, Komisja jest upoważniona do pożyczania w imieniu Unii niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych i do ich dalszego pożyczania Mołdawii. Maksymalny średni termin wymagalności pożyczek wynosi 15 lat.
3. Udostępnianiem unijnej pomocy makrofinansowej zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami między Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) a Mołdawią oraz z głównymi zasadami i celami reform gospodarczych określonymi w układzie o stowarzyszeniu między UE a Mołdawią, obejmującym DCFTA, uzgodnionymi w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa.

Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie unijnej pomocy makrofinansowej, w tym o jej wypłatach, a także w stosownym terminie przekazuje tym instytucjom odpowiednie dokumenty.
4. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest na okres dwóch i pół roku, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

5. W sytuacji gdy potrzeby finansowe Mołdawii w okresie wypłacania unijnej pomocy makrofinansowej znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja – działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2 – obniża wysokość takiej pomocy, zawiesza ją lub ją anuluje.

Artykuł 2

1. Warunkiem wstępnym przyznania pomocy makrofinansowej Unii jest respektowanie przez Mołdawię skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – i praworządności oraz gwarantowanie poszanowania praw człowieka.
2. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych monitorują wypełnienie tego warunku wstępnego przez cały czas udzielania unijnej pomocy makrofinansowej.
3. Ust. 1 i 2 stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE⁷.

Artykuł 3

1. Komisja, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2, uzgadnia z władzami Mołdawii jasno określone warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe – koncentrując się na reformach strukturalnych i zdrowych finansach publicznych – którym to warunkom ma podlegać unijna pomoc makrofinansowa i które mają zostać określone w protokole ustaleń („protokół ustaleń”) zawierającym harmonogram spełnienia tych warunków. Warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określone w protokole ustaleń muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3, w tym z programami w zakresie dostosowań makroekonomicznych i reform strukturalnych realizowanymi przez Mołdawię przy wsparciu MFW.
2. Warunki, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w Mołdawii, w tym w odniesieniu do wykorzystania unijnej pomocy makrofinansowej. Podczas opracowywania środków z zakresu polityki uwzględnia się również należycie postępy we wzajemnym otwieraniu rynku, rozwój opartego na zasadach i uczciwego handlu oraz inne priorytety w kontekście unijnej polityki zewnętrznej. Komisja regularnie monitoruje postępy w osiągnięciu tych celów.
3. Szczegółowe warunki finansowe unijnej pomocy makrofinansowej określone są w umowie pożyczki i umowie o udzielenie dotacji, które mają zostać zawarte między Komisją a władzami mołdawskimi.
4. Komisja ocenia w regularnych odstępach czasu, czy warunki określone w art. 4 ust. 3 są nadal spełniane, w tym czy polityka gospodarcza Mołdawii jest zgodna z celami unijnej pomocy makrofinansowej. Komisja działa w tym zakresie w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz – jeżeli jest to konieczne – z Parlamentem Europejskim i Radą.

⁷ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

Artykuł 4

1. Z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 3 unijna pomoc makrofinansowa jest udostępniana przez Komisję w transzach, z których każda obejmuje pożyczkę i dotację. Wysokość każdej transzy określa się w protokole ustaleń, o którym mowa w art. 3.
2. Kwoty unijnej pomocy makrofinansowej udzielanej w formie pożyczek są zabezpieczane, jeżeli jest to wymagane, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 480/2009⁸.
3. O przekazaniu każdej transzy decyduje Komisja, przy czym jest to uzależnione od spełnienia wszystkich następujących warunków:
 - a) warunku wstępnego określonego w art. 2;
 - b) udokumentowania stałych zadowalających postępów we wdrażaniu programu dotyczącego polityki, obejmującego solidne środki dostosowawcze oraz środki w zakresie reformy strukturalnej wspierane przez inne niż ostrożnościowe rozwiązania MFW w zakresie kredytowania; oraz
 - c) zadowalającej realizacji warunków dotyczących polityki gospodarczej oraz warunków finansowych uzgodnionych w protokole ustaleń.

Wypłata drugiej transzy pożyczki następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia wypłaty pierwszej transzy pożyczki. Wypłata trzeciej transzy pożyczki następuje co do zasady nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia wypłaty drugiej transzy pożyczki.

4. Jeżeli warunki określone w ust. 3 nie są spełniane, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę unijnej pomocy makrofinansowej. W takich przypadkach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.
5. Unijna pomoc makrofinansowa jest wypłacana Narodowemu Bankowi Mołdawii. Środki finansowe Unii mogą zostać przekazane na rzecz ministerstwa finansów Mołdawii jako beneficjenta końcowego, z zastrzeżeniem postanowień uzgodnionych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia pozostających do zaspokojenia potrzeb budżetowych w zakresie finansowania.

Artykuł 5

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek związane z pożyczką stanowiącą część unijnej pomocy makrofinansowej przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie wiążą się dla Unii ze zmianą terminów wymagalności ani nie narażają jej na żadne ryzyko walutowe lub ryzyko związane ze stopami procentowymi ani na żadne inne ryzyko handlowe.
2. Jeżeli pozwalają na to okoliczności oraz jeśli Mołdawia złoży stosowny wniosek, Komisja może podjąć kroki niezbędne do zapewnienia, aby do warunków udzielanej pożyczki została włączona klauzula wcześniejszej spłaty zadłużenia i aby odpowiadała jej analogiczna klauzula w warunkach zaciągania pożyczek.
3. Jeśli okoliczności pozwalają na uzyskanie korzystniejszego oprocentowania udzielonej pożyczki i jeśli Mołdawia złoży stosowny wniosek, Komisja może zdecydować o refinansowaniu całości lub części zaciągniętej pierwotnie pożyczki lub może zmienić

⁸ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10).

odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadzane są zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i 4 oraz nie skutkują przedłużeniem terminu wymagalności danej pożyczki ani zwiększeniem kwoty kapitału pozostającej do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.

4. Mołdawia pokrywa wszystkie koszty poniesione przez Unię w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji.
5. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 6

1. Unijna pomoc makrofinansowa jest udzielana zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012⁹ oraz z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012¹⁰.
2. Unijna pomoc makrofinansowa jest udzielana w ramach zarządzania bezpośredniego.
3. Umowa pożyczki i umowa o udzielenie dotacji, które mają zostać uzgodnione z władzami Mołdawii, zawierają postanowienia:
 - a) zapewniające, by Mołdawia regularnie sprawdzała, czy środki finansowe pochodzące z budżetu Unii zostały właściwie wykorzystane, podejmowała odpowiednie środki zapobiegające nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz, w razie konieczności, podejmowała działania prawne zmierzające do odzyskania wszelkich środków dostarczonych na mocy niniejszej decyzji, które zostały niewłaściwie wykorzystane;
 - b) zapewniające ochronę interesów finansowych Unii, w szczególności przewidujące podjęcie konkretnych środków związanych z zapobieganiem nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom mającym wpływ na unijną pomoc makrofinansową, oraz ze zwalczaniem takich zjawisk, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95¹¹, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2185/96¹² oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013¹³;

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

¹⁰ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1).

¹¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

¹² Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

- c) wyrażnie upoważniające Komisję, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, lub przedstawicieli tych instytucji, do przeprowadzania kontroli, w tym kontroli na miejscu i inspekcji;
 - d) wyrażnie upoważniające Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania – w okresie, na jaki została udostępniona unijna pomoc makrofinansowa, i po jego upływie – kontroli, w tym kontroli dokumentów i kontroli na miejscu, takich jak ocena operacyjna;
 - e) zapewniające, by Unia była uprawniona do żądania wcześniejszej spłaty pożyczki lub pełnego zwrotu dotacji, jeżeli stwierdzono, że w związku z zarządzaniem unijną pomocą makrofinansową Mołdawia uczestniczyła w jakiegokolwiek czynności stanowiącej nadużycie finansowe lub korupcję bądź w jakiegokolwiek innej nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe Unii.
4. Przed udzielaniem unijnej pomocy makrofinansowej Komisja ocenia w drodze oceny operacyjnej prawidłowość stosowanych przez Mołdawię uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne dla tej pomocy.

Artykuł 7

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 8

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) analizę postępów poczynionych we wdrażaniu unijnej pomocy makrofinansowej;
 - b) ocenę sytuacji gospodarczej Mołdawii i jej perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 3 ust. 1;
 - c) informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki gospodarczej określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi Mołdawii a decyzjami Komisji dotyczącymi wypłaty poszczególnych transz unijnej pomocy makrofinansowej.
2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki udostępniona została pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*, zawierające ocenę rezultatów i efektywności ukończonych działań w ramach unijnej pomocy makrofinansowej oraz zakresu, w jakim przyczyniły się one do osiągnięcia celów tej pomocy.

Artykuł 9

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Republice Mołdawii

1.2. Dziedziny polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa¹⁴

Dziedzina polityki: Tytuł 01 – Sprawy gospodarcze i finansowe

Działanie: 03 – Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

X Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

1.4. Cele

1.4.1. Wieloletnie cele strategiczne Komisji wskazane we wniosku/inicjatywie

„Pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji: promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”

Główny obszar działań DG ds. Gospodarczych i Finansowych związany z przedmiotową pomocą obejmuje:

1. Wspieranie realizacji europejskiej polityki sąsiedztwa poprzez pogłębianie analizy ekonomicznej oraz wzmocnienie dialogu i doradztwa politycznego w zakresie gospodarczych aspektów planów działania.

2. Przygotowywanie, wdrażanie i monitorowanie pomocy makrofinansowej dla partnerskich państw trzecich we współpracy z właściwymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

1.4.2. Cele szczegółowe i działania ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Cel szczegółowy nr 1: „Promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej: wspieranie stabilności makrofinansowej i reform pobudzających wzrost gospodarczy poza UE, w tym przez regularne dialogi gospodarcze z głównymi partnerami i udzielanie pomocy makrofinansowej”

Działania ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa: Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Proponowana pomoc składa się z pożyczki UE w kwocie maksymalnie 60 mln EUR i dotacji w kwocie maksymalnie 40 mln EUR dla Republiki Mołdawii („Mołdawia”), które mają się przyczynić do osiągnięcia bardziej trwałej równowagi płatniczej w tym kraju. Pomoc, która ma zostać wypłacona w trzech transzach, powinna przyczynić się do przezwyciężenia przez Mołdawię problemów gospodarczych i trudnej sytuacji w zakresie bilansu płatniczego. Pomoc ta będzie również wspierać reformy strukturalne mające na celu wzmocnienie trwałego wzrostu gospodarczego, zmniejszenie słabości makroekonomicznych oraz poprawę zarządzania finansami publicznymi.

¹⁴ ABM: *activity-based management*: zarządzanie kosztami działań – ABB: *activity-based budgeting*: budżet zadaniowy.

1.4.4. Wskaźniki wyników i wpływu

Władze Mołdawii zobowiązane będą do regularnego składania służbom Komisji sprawozdań dotyczących określonych wskaźników oraz do złożenia obszernego sprawozdania dotyczącego spełnienia uzgodnionych warunków dotyczących polityki przed wypłatą wszystkich trzech transzy pomocy.

Po dokonaniu oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych, którą przeprowadzono w Mołdawii w fazie przygotowawczej tej operacji, służby Komisji kontynuować będą monitorowanie zarządzania finansami publicznymi. Delegatura UE w Mołdawii będzie także składać regularne sprawozdania dotyczące kwestii istotnych z punktu widzenia monitorowania pomocy. Służby Komisji pozostaną w ścisłym kontakcie z MFW oraz Bankiem Światowym, by korzystać z wiedzy, jaką instytucje te dysponują dzięki prowadzonej przez nie w Mołdawii działalności.

W proponowanej decyzji przewiduje się coroczne sprawozdanie dla Rady i Parlamentu Europejskiego zawierające ocenę wdrożenia przedmiotowej operacji. Pomoc zostanie poddana niezależnej ocenie *ex post* w ciągu dwóch lat po upływie okresu, na jaki pomoc została udostępniona.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które mają zostać zaspokojone w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Wypłata pomocy będzie uzależniona od zadowalających postępów w wykonaniu programu gospodarczego uzgodnionego przez Mołdawię i MFW, który został zatwierdzony przez radę w dniu 7 listopada 2016 r., po zrealizowaniu przez władze mołdawskie kilku wcześniejszych działań. Ponadto Komisja uzgodni z władzami Mołdawii warunki właściwe dla odnośnych obszarów polityki, wymienione w protokole ustaleń, które muszą zostać spełnione przed wypłatą przez Komisję wszystkich trzech transzy pomocy.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej

Proponowana pomoc makrofinansowa umożliwi Mołdawii przezwyciężenie szoku gospodarczego spowodowanego pogorszeniem sytuacji budżetowej i osłabieniem bilansu płatniczego w następstwie skandalu związanego z oszustwami bankowymi w listopadzie 2014 r., a także w wyniku ograniczonego eksportu i zmniejszonych przepływów przekazów pieniężnych wywołanych recesją w niektórych z państw będących głównymi partnerami handlowymi Mołdawii. Przedmiotowa pomoc przyczyni się do wsparcia stabilności makroekonomicznej i reform gospodarczych w tym państwie. Uzupełniając zasoby udostępnione przez międzynarodowe instytucje finansowe, UE i pozostałych darczyńców, pomoc ta zwiększy ogólną skuteczność pakietu wsparcia finansowego zapewnionego przez międzynarodową społeczność darczyńców.

Proponowany program wzmocni również zaangażowanie rządu na rzecz reform oraz jego aspiracje związane z zacieśnieniem stosunków z UE. Cel ten zostanie osiągnięty między innymi poprzez ustalenie odpowiednich warunków, od których będzie uzależniona wypłata pomocy. W szerszym kontekście program będzie sygnałem dla innych państw w regionie, że w przypadku trudności gospodarczych UE nadal wspiera państwa, które rozpoczęły realny proces reform politycznych.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Od 2004 r. przeprowadzono łącznie szesnaście ocen *ex post* dotyczących operacji pomocy makrofinansowej. Na podstawie tych ocen można stwierdzić, że pomoc makrofinansowa przyczynia się do poprawy równowagi bilansu płatniczego, stabilności

makroekonomicznej i realizacji reform strukturalnych w kraju będącym jej odbiorcą, nawet jeśli jej oddziaływanie jest czasem umiarkowane i pośrednie. W większości przypadków operacje pomocy makrofinansowej miały pozytywny wpływ na bilans płatniczy w kraju będącym ich beneficjentem oraz umożliwiły złagodzenie ograniczeń budżetowych. Prowadziły one również do nieznacznie wyższego wzrostu gospodarczego¹⁵.

1.5.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia

UE jest największym darczyńcą na rzecz Mołdawii. Pomoc finansowa przeznaczona dla Mołdawii w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) na lata 2007–2013 wynosiła 561 mln EUR. Pomoc ta obejmowała środki w wysokości 63 mln EUR przyznane w latach 2012–2013 z opartego na zachętach programu na rzecz integracji i współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego (EaPIC). Jeśli chodzi o lata 2014–2016, wysokość wsparcia UE przyznanego Mołdawii w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa wyniosła 310 mln EUR. Uzupełnieniem tych środków było finansowanie z innych instrumentów UE, takich jak sąsiedzki fundusz inwestycyjny. Oprócz programów współpracy dwustronnej Mołdawia korzysta również z różnego rodzaju programów regionalnych, przede wszystkim w dziedzinach transportu, energii i ochrony środowiska. Mołdawia uczestniczy również w inicjatywach otwartych dla wszystkich krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa, takich jak: Erasmus+, TAIEX, SIGMA. Poza wsparciem w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa Mołdawia kwalifikuje się do finansowania w ramach instrumentów i programów tematycznych UE: Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, Instrumentu na rzecz Przyczyniania Się do Stabilności i Pokoju, a także programów dotyczących organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych, rozwoju społecznego i migracji i azylu. Ponadto od 2007 r. Europejski Bank Inwestycyjny udzielił pożyczek w wysokości 658 mln EUR, z czego 50 mln EUR w 2016 r.

Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polegałaby na stworzeniu stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu, oraz właściwych warunków ramowych dla reform strukturalnych. Pomoc makrofinansowa nie stanowi regularnej formy finansowego wspierania rozwoju gospodarczego i społecznego w otrzymujących ją krajach. Wypłata pomocy makrofinansowej jest wstrzymywana, gdy tylko sytuacja kraju pod względem finansowania zewnętrznego wraca na ścieżkę równowagi. Wówczas korzysta się z regularnych unijnych instrumentów pomocy i współpracy.

Pomoc makrofinansowa stanowi również w zamyśle uzupełnienie interwencji podejmowanych przez międzynarodowe instytucje finansowe, w szczególności programu reform i dostosowań wspieranego przez instrument rozszerzonego wsparcia finansowego MFW oraz pożyczek Banku Światowego w ramach polityki rozwoju.

1.6. Okres trwania działania i jego wpływ finansowy

☒ Wniosek/inicjatywa o **ograniczonym okresie trwania**

☒ Okres trwania wniosku/inicjatywy: 2 i pół roku od wejścia w życie protokołu ustaleń, zgodnie z art. 1 ust. 4 decyzji

¹⁵

Ocena *ex post* unijnej pomocy makrofinansowej przekazanej w latach 2010–2012 Republice Mołdawii znajduje się na portalu Europa:

http://ec.europa.eu/dgs/economy_finance/evaluation/pdf/mfa_moldova_evaluation_final_report_en.pdf

X Wpływ finansowy zostanie odnotowany w latach 2016¹⁶–2020

1.7. Przewidywane tryby zarządzania¹⁷

X Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Niniejsza pomoc ma charakter makroekonomiczny i dostosowana została do programu gospodarczego wspieranego przez MFW. Monitorowanie działań przez służby Komisji będzie prowadzone na podstawie postępów w realizacji programu MFW oraz konkretnych środków reform, które zostaną uzgodnione z władzami Mołdawii w protokole ustaleń (zob. również pkt 1.4.4).

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Z proponowaną operacją pomocy makrofinansowej wiąże się ryzyko o charakterze powierniczym, ryzyko związane z prowadzoną polityką gospodarczą, a także ogólne ryzyko polityczne.

Istnieje ryzyko, że pomoc makrofinansowa, która nie jest przeznaczona na sfinansowanie konkretnych wydatków, zostanie wykorzystana w nieuczciwy sposób. Zasadniczo ryzyko to powiązane jest z takimi czynnikami jak jakość systemów zarządzania w banku centralnym i ministerstwie finansów, a także odpowiednie możliwości w zakresie kontroli wewnętrznych i zewnętrznych.

Ponadto istotne ryzyko dla operacji wynika z panującej w regionie niepewności gospodarczej i politycznej, co ma bezpośredni wpływ na gospodarkę Mołdawii. Wyniki gospodarcze głównych regionalnych partnerów handlowych Mołdawii (w szczególności Rosji, ale także Białorusi i Ukrainy) bezpośrednio wpływają na eksport i przepływy przekazów pieniężnych. Największe ryzyko w wymiarze krajowym wiąże się z trudnościami w realizacji procesu reform gospodarczych i utrzymującymi się zagrożeniami dla sytuacji makroekonomicznej.

Ponadto istnieją zagrożenia wynikające z ewentualnego pogorszenia sytuacji gospodarczej w Europie i na świecie i wzrostu światowych cen energii i żywności.

2.2.2. Przewidywane metody kontroli

Pomoc makrofinansowa podlegać będzie procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy.

2.2.3. Koszty i korzyści wynikające z kontroli oraz prawdopodobny wskaźnik niezgodności

Koszty podstawowe dla Komisji związane z metodami weryfikacji i kontroli podano w tabeli 3.2.1. Ponadto istnieją koszty dla Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz koszty ewentualnych interwencji OLAF-u. Ocena operacyjna, którą służby Komisji przygotowały w 2016 r., nie tylko pomaga ocenić ryzyko niewłaściwego wykorzystania funduszy, ale jako dodatkową korzyść zapewnia użyteczne informacje na temat

¹⁶ W 2016 r. wpływ ten wyniesie 60 000 EUR według oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych w Mołdawii.

¹⁷ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na portalu Europa: http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm

niezbędnych reform w obszarze zarządzania finansami publicznymi, co znalazło odzwierciedlenie w warunkach właściwych dla odnośnych obszarów polityki danej operacji. Jeśli chodzi o prawdopodobny wskaźnik niezgodności, ryzyko niezgodności z warunkami (w postaci niespłacenia pożyczki lub niewłaściwego wykorzystania środków) zostało uznane za niskie w oparciu o doświadczenia dotyczące instrumentu pomocy makrofinansowej od momentu jej przyznania po raz pierwszy.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Aby ograniczyć ryzyko nieuczciwego wykorzystania, zostaną podjęte następujące działania:

po pierwsze, umowa pożyczki i umowa o udzielenie dotacji będą zawierać szereg postanowień dotyczących kontroli, zapobiegania nadużyciom finansowym, audytów oraz odzyskania funduszy w przypadku nadużyć finansowych lub korupcji. Kwota pomocy zostanie wpłacona na wyznaczone konto banku centralnego Mołdawii.

Dodatkowo w lutym 2016 r. służby Komisji przeprowadziły, przy wsparciu konsultantów zewnętrznych, ocenę operacyjną, aby przeanalizować wiarygodność obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych istotnych dla tego typu pomocy. W ocenie tej stwierdzono, że aktualnie obieg środków finansowych i procedur administracyjnych jest zasadniczo odpowiedni do celów zarządzania nową operacją pomocy makrofinansowej, chociaż nadal występują w nim istotne słabości.

Ponadto pomoc będzie podlegać procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

Istniejące linie budżetowe

01 03 02: Pomoc makrofinansowa

01 03 06 – Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych.

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Liczba [Treść.....]	Zróżnicowane /niezróżnicowane ⁽¹⁸⁾	państw EFTA ¹⁹	krajów kandydujących ²⁰	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
4	01 03 02	Zróżnicow	BRAK	BRAK	BRAK	BRAK

¹⁸ Zróżnicowane = środki zróżnicowane. Niezróżnicowane = środki niezróżnicowane.

¹⁹ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

²⁰ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

	Pomoc makrofinansowa	ane				
4	01 03 06 Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	Niezmniejszane	BRAK	BRAK	BRAK	BRAK

01 03 06 – Gwarancja Unii Europejskiej związana z pożyczkami UE zaciągniętymi na pomoc makrofinansową dla państw trzecich: Fundusz gwarancyjny dla działań zewnętrznych musi być zasilany wpłatami zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Funduszu²¹, z wykorzystaniem środków z linii budżetowej 01 03 06 („Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego”) według stawki 9 % łącznych wymagalnych zobowiązań. Wysokość wpłaty jest obliczana na początku roku „n” jako różnica pomiędzy kwotą docelową a aktywami Funduszu netto na końcu roku „n-1”. Jest ona włączana w roku „n” do budżetu wstępnego na rok „n+1” i faktycznie przekazywana w ramach jednej transakcji na początku roku „n+1” z linii budżetowej 01 03 06. W konsekwencji 9 % (tj. maksymalnie 5,4 mln EUR) wypłaconej faktycznie kwoty zostanie uwzględnione w kwocie docelowej na koniec roku „n-1” do celów obliczenia wpłat zasilających Fundusz. Nowe linie budżetowe, o których utworzenie się wnioskuje: nie dotyczy.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych:

4

Dyrekcja Generalna: ECFIN			Rok 2016	Rok 2017 ²²	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁEM
•Środki operacyjne								
Linia budżetowa 01 03 02 Pomoc makrofinansowa	Środki na zobowiązania	(1)		40				40
	Środki na płatności	(2)		20	20			40
Linia budżetowa 01 03 06 Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	Środki na zobowiązania	(1a)				3,6	1,8	5,4
	Środki na płatności	(2a)				3,6	1,8	5,4
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ²³ (ocena operacyjna i ocena ex post)								

²¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiające Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych, Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 10.

²² Rok, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

²³ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Linia budżetowa 01 03 02 Pomoc makrofinansowa	Środki na zobowiązania	(3)					0,15	0,15
	Środki na płatności	(3a)	0,06				0,15	0,21
OGÓŁEM środki dla Dyrekcji Generalnej ECFIN	Środki na zobowiązania	=1+1a+3		40		3,6	1,95	45,55
	Środki na płatności	=2+2a+3	0,06	20	20	3,6	1,95	45,61

•OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)		40		3,6	1,8	45,4
	Środki na płatności	(5)		20	20	3,6	1,8	45,4
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)	0,06				0,15	0,21

OGÓŁEM środki w ramach DZIAŁU 4 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6		40		3,6	1,95	45,55
	Środki na płatności	=5+6	0,06	20	20	3,6	1,95	45,61

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych:	5	„Wydatki administracyjne”					
		Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁ EM
Dyrekcja Generalna: ECFIN							
•Zasoby ludzkie		0,034	0,044	0,022	0,011	0,011	0,122
•Pozostałe wydatki administracyjne		0,010	0,020	0,010			0,040
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna ECFIN	Środki	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011	0,162
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011	0,162

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2016	Rok 2017²⁴	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁ EM
OGÓŁEM środki w ramach DZIAŁÓW 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	0,044	40,064	0,032	3,611	1,961	45,712
	Środki na płatności	0,104	20,064	20,032	3,611	1,961	45,772

²⁴

Rok, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku.

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		OGÓŁEM	
	Rodzaj ²⁵	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt ogółem
CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1 ²⁶													
- Produkt 1	Wyплаты dotacji			3	40							3	40
- Produkt 2	Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego							1	3,6	1	1,8	2	5,4
- Produkt 3	Ocena <i>ex post</i>									1	0,15	1	0,15
Cel szczegółowy nr 1 – suma częściowa				3	40			1	3,6	2	1,95	6	45,55
KOSZT OGÓŁEM				3	40			1	3,6	2	1,95	6	45,55

²⁵ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).
²⁶ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cele szczegółowe ...”.

3.2.3. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

3.2.3.1. Streszczenie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2016	Rok 2017 ²⁷	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁE M	
DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie	0,034	0,044	0,022	0,011	0,011		0,122
Pozostałe wydatki administracyjne	0,010	0,020	0,010				0,040
DZIAŁ 5 wieloletnich wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011		0,162
Poza DZIAŁEM 5²⁸ wieloletnich ram finansowych							
Zasoby ludzkie							
Pozostałe wydatki administracyjne							
Poza DZIAŁEM 5 wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa							
OGÓŁEM	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011		0,162

Potrzeby w zakresie środków administracyjnych zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.

²⁷

²⁸

Rok, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

X Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020		
•Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
01 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	0,25	0,32	0,16	0,08	0,08		
XX 01 01 02 (w delegaturach)							
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
•Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)²⁹							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE z globalnej koperty finansowej)							
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA i SNE w delegaturach)							
XX 01 04 yy ³⁰	- w centrali						
	- w delegaturach						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM	0,25	0,32	0,16	0,08	0,08		

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Koszty wymaganego personelu szacowane są w oparciu o 30 % rocznych wydatków na urzędnika kategorii AD5–AD12.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Kierownik działu: nadzorowanie operacji i zarządzanie nią, porozumienie w sprawie umowy pożyczki, sprawozdania z przeglądu, prowadzenie misji oraz ocena postępów w zakresie wypełniania warunków. Biuro: przygotowywanie protokołu ustaleń, konsultacje z władzami oraz międzynarodowymi instytucjami finansowymi, konsultacje z ekspertami zewnętrznymi dotyczące oceny operacyjnej i oceny <i>ex post</i>, odbywanie podróży służbowych w celu dokonywania przeglądów, przygotowywanie sprawozdań służb Komisji oraz procedur Komisji związanych z zarządzaniem pomocą.
--	--

²⁹ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

³⁰ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

Personel zewnętrzny	Nie dotyczy
---------------------	-------------

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

☒ Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

☒ Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.